

گزارش بررسی‌های تحقیقاتی سازمان ملل متحد نشان می‌دهد که جمعیت جهان رو به سالمندی می‌رود و این روند در آینده سریع‌تر از قبل خواهد بود. اما چالش جدیدی که امروزه جهان با آن روبه‌رو است مشکل سالمندان خیابانی و متعاقب آن سالمندان بی‌خانمان است.

از سال‌ها پیش تا به امروز ناتوانی در نگهداری افراد مسن خانواده و فرستادن آن‌ها به خانه سالمندان به‌عنوان چالش بزرگ پیش روی جوامع و خانواده‌ها به‌شمار می‌رفته است. در همین راستا در کشورهای مختلف هزاران کار علمی و فرهنگی برای افزایش آگاهی خانواده‌ها در جهت نگهداری از افراد سال‌خورده در خانه انجام شده است. این در حالی است که امروزه با پدیده نوظهور دیگری در جوامع مختلف با عنوان سالمندی خیابانی روبه‌رو هستیم؛ پدیده سالمندی خیابانی و متعاقب آن سالمندان بی‌خانمان این روزها در سراسر جهان به ویژه در کشورهایی مانند بریتانیا، ایالات متحده و استرالیا، به‌طور فزاینده‌ای در حال گسترش است و تاکنون نیز راهکارهای مناسبی برای مبارزه با این پدیده ارائه نشده است.

پیش از توضیح درباره موضوع سالمندان بی‌خانمان ابتدا لازم است پدیده سالمندی تعریف شود: براساس تعریف «سازمان جهانی بهداشت» افراد در سنین بالای ۶۰ سال را سال‌خورده می‌نامیم. سالمندان در این برهه سنی به‌رغم بیماری و ضعیف شدن عملکرد ترجیح می‌دهند از اجتماع فاصله گرفته و در خانه‌های خود باقی بمانند.

بر اساس نظریه‌های مختلف درباره پیری و زندگی در این دوره، عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی از جمله عوامل ناشناخته‌ای هستند که بر افزایش سن تأثیری گذارند و می‌توانند زندگی سالمندان را محدود کنند. بی‌خانمانی این روزها در میان جمعیت‌های مسن به‌طور فزاینده‌ای در سراسر جهان در حال گسترش است و این مسئله با افزایش جمعیت سا‌ل‌خورده و عوامل دیگر مانند فقر، افزایش نابرابری و هزینه‌های مسکن مرتبط است.

بررسی‌های جمعیتی سازمان ملل متحد نشان می‌دهد که جمعیت جهان رو به سالمندی می‌رود و این روند در آینده سریع‌تر از قبل خواهد بود. نسبت جمعیت سالمند جهان (۶۵ساله و بیشتر) در سال ۲۰۲۰، برابر ۹٫۳ درصد بود. با فرض ثبات باروری در مقدار کنونی خود، متوسط این میزان در سال ۲۰۵۰ بیش از دو برابر خواهد شد، یعنی به مقدار ۲۲٫۸ درصد خواهد رسید.

بر اساس تعریف بانک جهانی، اگر سرانه درآمد ناخالص ملی کشوری معادل ۱۳ هزار و ۸۴۶ دلار یا بیشتر باشد، آن کشور در دسته اقتصادهای با درآمد بالا قرار می‌گیرد. درآمد ناخالص ملی (GNI)، مجموع پولی است که مردم و کسب‌وکارهای یک کشور به دست می‌آورند.

هند با درآمد سرانه حدود ۲۴۰۰ دلار جزو کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین محسوب می‌شود. چندین سال است که بسیاری از اقتصاددانان هشدار داده‌اند که اقتصاد هند ممکن است به سوی یک «دام درآمد متوسط» حرکت کند.

این وضعیت زمانی رخ می‌دهد که یک کشور نمی‌تواند به‌راحتی به رشد سریع دست یابد و با اقتصادهای پیشرفته رقابت کند. آردو هنسون، اقتصاددان، «دام درآمد متوسط» را وضعیتی توصیف می‌کند که در آن به‌نظر می‌رسد کشورها در دام هزینه‌های در حال افزایش گیر افتاده‌اند و قدرت رقابت خود را از دست می‌دهند.

یک گزارش جدید از بانک جهانی نگرانی‌های مشابهی را مطرح می‌کند. گزارش توسعه جهانی ۲۰۲۴ می‌گوید که با نرخ رشد کنونی، هند به ۷۵ سال زمان نیاز دارد تا به یک‌چهارم درآمد سرانه آمریکا برسد. این گزارش همچنین می‌گوید که بیش از ۱۰۰ کشور از جمله هند، چین، برزیل و آفریقای جنوبی با موانعی جدی مواجه هستند که می‌تواند تلاش‌های آن‌ها را برای تبدیل شدن به کشورهای با درآمد بالا در دهه‌های آینده مختل کند.

چالش جدید جهانی

خانه سالمندان یا سالمندان بی‌خانه؟

انواع سالمندان بی‌خانمان

نداشتن مسکن دائمی و مناسب و عدم توانایی فرد برای به دست آوردن و زندگی در آن، بی‌خانمانی توصیف می‌شود. دودسته افراد زیر چتر این تعریف قرار می‌گیرند؛ دسته اول کسانی که در پناهگاه‌های اضطراری یا موقت زندگی کند و دسته دوم کسانی که با وجود داشتن خانه و سرپناه، با خطر از دست دادن خانه‌های خود مواجه هستند.

در حالی که اکثر تحقیقات روی جمعیت‌های جوان‌تر متمرکز شده اما شواهد نشان می‌دهد که افراد بالای ۵۰ سال در کشورهایمانند ایالات متحده، استرالیا، بریتانیا و کانادا

بی‌خانمانی را تجربه می‌کنند. به‌طور کلی دو تعریف برای سالمندان بی‌خانمان مطرح شده است: سالمندان یا در طول زندگی خود بی‌خانمان هستند و این الگور با افزایش سن نیز ادامه می‌دهند که به این پدیده بی‌خانمانی مزمن یا اپیزودیک گفته می‌شود. در نوع دیگر، سالمندان برای اولین بار در دوران پیری خود بی‌خانمان می‌شوند که به آن بی‌خانمانی اواخر عمر گفته می‌شود. اکثر تحقیقات درباره پدیده بی‌خانمانی مزمن یا اپیزودیک است با این حال طبق تحقیقات جدیدتر پدیده دوم نیز به‌طور فزاینده‌ای در حال گسترش است. در همین حال با توجه به افزایش جمعیت سالمندان بی‌خانمان، نیاز به راه‌حل‌های بلندمدت و رویکردهای جدید برای حل اپیدمی بی‌خانمانی نیاز است.

رابطه بی‌خانمانی و سلامت

مطالعات نشان می‌دهد افراد به‌ویژه سالمندانی که بی‌خانمان هستند در معرض خطر بیشتر آرتروز، ادم، اختلالات استخوانی و مفصلی، بیماری قلبی، عوارض

هند می‌خواهد قبل از پیر شدن جمعیتش ثروتمند شود

یک کشور رو به رشد پژوهشگران آمارهای ۱۰۸ کشور با درآمد متوسط را بررسی کرده‌اند که مسئول ۴۰ درصد از تولید اقتصادی جهان هستند و تقریباً دوسوم از گازهای کربن را تولید می‌کنند. این کشورها محل زندگی سه‌چهارم جمعیت جهان هستند. علاوه بر این تقریباً دوسوم از کسانی که در سراسر دنیا در فقر شدید زندگی می‌کنند، شهروندان همین کشورها به حساب می‌آیند.

پژوهشگران می‌گویند این کشورها با چالش‌های بیشتری برای فرار از دام درآمد متوسط مواجه هستند. این چالش‌ها شامل پیر شدن سریع جمعیت، افزایش سیاست حمایت‌گرایی در اقتصادهای پیشرفته و نیاز فوری به انتقال سریع انرژی است.

ایندرمیت گیل، اقتصاددان ارشد بانک جهانی و یکی از نویسندگان این پژوهش می‌گوید: «نتیجه نبرد برای رفاه اقتصادی جهانی تا حد زیادی در کشورهای با درآمد متوسط رقم خواهد خورد و در این کشورهاست که برنده و بازنده این نبرد روشن خواهد شد.»

او اضافه می‌کند: «اما بسیاری از این کشورها به استراتژی‌های قدیمی برای تبدیل شدن به اقتصادهای پیشرفته وابسته‌اند. آن‌ها برای مدت طولانی فقط به سرمایه‌گذاری نیاز دارند یا این که قبل از موعد به نوآوری روی می‌آورند.»

به‌عنوان مثال، پژوهشگران می‌گویند که سرعت رشد کسب‌وکارها در کشورهای با درآمد متوسط، اغلب کند است.

بر اساس این گزارش در هند، مکزیک و پرو، به‌طور معمول اندازه شرکت‌ها بعد از ۴۰ سال فعالیت، دو برابر می‌شود. این در حالی است که در آمریکا، ظرف ۴۰ سال شرکت‌ها هفت برابر می‌شوند. این نشان می‌دهد که شرکت‌ها برای رشد قابل توجه در کشورهای با درآمد متوسط با مشکلاتی روبه‌رو هستند اما همچنان برای دهه‌ها می‌توانند به

جهان

می‌داد که این جمعیت در مقایسه با افراد ۸۰ ساله‌ای که در خانه زندگی می‌کردند با مشکلات بیشتری در حمام کردن، لباس پوشیدن و غذا خوردن مواجه بودند. علاوه بر این، بی‌خانمان‌های سالمند در مصرف سروقت دارو، مدیریت پول، استفاده از حمل و نقل و درخواست شغل و مزایا نیز با مشکل روبه‌رو بودند. همچنین در این گروه میزان اختلالات شناختی و بینایی و همچنین بی‌اختیاری ادراری بیشتر بود و با احتمال بیشتری افسردگی را تجربه می‌کردند.

این مطالعه نشان می‌دهد سالمندانی که در پناهگاه‌ها زندگی می‌کنند، نسبت به سالمندانی که در خانه زندگی می‌کنند بیشتر در معرض بیماری و نیازمند به مراقبت‌های بهتر و حساس‌تر هستند.

خطر مرگ در کمین سالمندان بی‌خانمان

محققان دانشگاه سان فرانسیسکو در تحقیق دیگری بر روی سالمندان بی‌خانمان اوکلند، دریافتند که یک‌چهارم از شرکت‌کنندگان در این تحقیق، در طی چند سال پس از ثبت‌نام جان خود را از دست دادند.

آن‌ها دریافتند افرادی که برای اولین بار در سن ۵۰سالگی یا بعد از آن بی‌خانمان شدند، حدود ۶۰درصد بیشتر از افرادی که در اوایل زندگی بی‌خانمان شده بودند، در معرض مرگ قرار دارند. اما بی‌خانمانی خطری برای همه بود و کسانی که بی‌خانمان مانده بودند حدود ۸۰درصد بیشتر از کسانی که قادر به بازگشت به خانه بودند، جان خود را از دست دادند.

میانگین سن مرگ ۶۴٫۶سال بود و شايع‌ترین علل مرگ برای افراد در این مطالعه بیماری قلبی (۱۴٫۵درصد)، سرطان (۱۴٫۵درصد) و مصرف بیش از حد دارو(۱۲درصد) بود.

تحقیقات نشان می‌داد که بی‌خانمان‌ها اغلب چندین بیماری مزمن و گزینه‌های کمتری برای مراقبت‌های بهداشتی دارند. برخی از بیماری‌های رایج پزشکی که افراد بی‌خانمان با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند شامل اعتیاد، مشکلات روانی مزمن، بیماری ریوی، ضعف عروق محیطی، فشارخون بالا، بی‌اختیاری ادراری و سل است. اگرچه بسیاری از این مشکلات قابل درمان هستند اما تشخیص و درمان برای سالمندانی که بی‌خانمان هستند ممکن است دشوار باشد؛ زیرا آن‌ها منابع لازم برای پرداخت هزینه‌های درمان و مراقبت را ندارند و به مراقبت‌های بهداشتی یا خدمات اجتماعی و متخصصان نیاز دارند. افرادی که تا سن پیری در خیابان‌ها زنده می‌مانند به دلیل کم‌ تحرکی و مشکلات کھولت سن، در معرض خطر هستند و به راحتی مورد سوء قصد مجرمان و تبهکاران قرار می‌گیرند و قربانی می‌شوند.

منبع:seniornavigator.org

انتقال فناوری را تشویق کرد تا نوآوری در داخل کشور را تقویت کند. یکی از نمونه‌های معروف این سیاست، وارد کردن تکنیک‌های پرورش ماهی سالمون نروژی به شیلی بود که موجب شد این کشور به یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان سالمون در جهان تبدیل شود. تاریخ، سرخ‌های کافی درباره شکل‌گیری یک «دام درآمد متوسط» قریب‌الوقوع در اختیار ما قرار می‌دهد. بر اساس محاسبات پژوهشگران، همچنان که کشورها ثروتمندتر می‌شوند، اغلب وقتی به حدود ۱۰درصد از تولید ناخالص داخلی سرانه آمریکا (هشت هزار دلار امروز) می‌رسند، به «دام» می‌افتند؛ دامی که موجب می‌شود تا آن‌ها در محدود درآمد متوسط گیر کنند. این تقریباً در میانه آن چیزی است که بانک جهانی به‌عنوان کشورهای «با درآمد متوسط» طبقه‌بندی می‌کند.

از سال ۱۹۹۰، تنها ۳۴ کشور با درآمد متوسط به وضعیت با درآمد بالا منتقل شده‌اند که بیش از یک سوم‌شان در پی پیوستن به اتحادیه اروپا یا کشف ذخایر نفتی تازه به چنین دستاوردی رسیده‌اند.

راگورام راجان وروهیت لامبا که هر دو اقتصاددان هستند، به‌طور جداگانه تخمین می‌زنند که حتی با نرخ رشد درآمد سرانه بسیار خوب چهار درصد، درآمد سرانه هند تا سال ۲۰۶۰ به ۱۰ هزار دلار خواهد رسید که هنوز کمتر از سطح امروز چین است. آن‌ها در کتاب جدیدشان به نام «شکستن قالب: بازنگری آینده اقتصادی هند» می‌نویسند: «ما باید بهتر عمل کنیم. در دهه آینده ممکن است شاهد یک فرصت جمعیتی باشیم. این فرصت در پی افزایش جمعیت نیروی کار شکل خواهد گرفت و بعد ما، مانند سایر کشورها به پیری خواهیم رسید.»

آن‌ها بیان می‌کنند: «اگر بتوانیم اشتغال مناسبی برای همه جوانان مان ایجاد کنیم، رشد را تسریع خواهیم کرد

و قبل از اینکه جمعیت ما شروع به پیر شدن کند، فرصت داریم تا به راحتی به طبقه متوسط رو به بالا تبدیل شویم.»

atiyeno.ir

یادداشت

قانون گوش به‌زنگ نبودن در استرالیا اجراشد

استرالیا روز دوشنبه ۲۶ اوت (۵ شهریور ۱۴۰۳) برای میلیون‌ها فرد شاغل در این کشور، این حق قانونی را قائل شد تا آن‌ها بتوانند با خیال راحت خود را از دسترس خارج کنند و اصطلاحاً در ساعات غیرکاری، دم به دقیقه گوش به‌زنگ رؤسای خود نباشند و تماس‌ها، ایمیل‌ها و پیامک‌های غیرمنطقی آن‌ها را جواب ندهند. مردم استرالیا از این به بعد می‌توانند از گوش به‌زنگ بودن، خواندن یا پاسخ دادن تماس‌های کارفرمایان خود در خارج از ساعات اداری خودداری کنند مگر اینکه این امتناع غیرمنطقی تلقی شود.

اتحادیه‌های کارگری از این قانون استقبال و اعلام کردند که این تمهید جدید به کارگران اجازه می‌دهد تا بین کار و زندگی تعادل برقرار کنند.

میشل اوویل، رئیس شورای اتحادیه‌های کارگری استرالیا گفت: «این یک روز تاریخی برای افراد شاغل است. اتحادیه‌های استرالیا حق عدم نیاز به گوش به‌زنگ بودن بعد از ساعات کاری را دوباره به دست آوردند.»

به نظر می‌رسد که در خیابان‌های سیدنی مردم از این تغییر استقبال کردند. یک کارگر شاغل در یک شرکت غیرانتفاعی به نام کارلینا جوسسکی در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه توضیح داد: «من برای خلاص شدن از افکار و استرس مربوط به کار خیلی مشکل دارم و حتی با وجود اینکه ممکن است لزوماً در بدنه سیستم نباشم، اما مزگم دائماً اضافه کاری می‌کند.»

به باور این کارگر دریافت تماس از کارفرما در خارج از ساعات کاری معمولی تنها به استرس اومی‌افزاید و به توانایی او برای خلاص شدن کمک نمی‌کند.

در عین حال، این اصلاحات با استقبال سردی از سوی صنایع برتر استرالیا مواجه شد. به‌طوری که گروه صنعتی استرالیا در بیانیه‌ای آورده است: «حق از دسترس خارج شدن کارگران، عجولانه، ضعیف و عمیقاً کجیج‌کننده است. با این وضع، کارفرمایان و کارمندان حتی مطمئن نیستند که آیا می‌توانند خارج از ساعات کاری برای بحث در مورد شیفت‌های اضافی تماس بگیرند یا پاسخگو باشند.»

این قانون مشابه قوانین برخی از کشورهای اروپایی و آمریکای لاتین است. کریس رایت، دانشیار دانشگاه سیدنی در این زمینه عنوان کرد که تحقیقات نشان می‌دهد حق از دسترس خارج بودن بعد از ساعات کاری برای کارمندان سودمند است.

مطالعه کار آژانس کاری اتحادیه اروپا به نام پروو فاند (Eurofound) در ماه نوامبر سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که بیش از ۷۰درصد از شاغلان در آن دسته از شرکت‌هایی که این قانون را اعمال کرده‌اند، به چنین سیاستی نگاه مثبت دارند.

رایت به خبرگزاری فرانسه گفت: «کارمندان به دلیل دارا بودن تلفن‌های هوشمند و سایر دستگاه‌های دیجیتال، دائماً در دسترس کارفرمایان خود هستند و در نتیجه در حال تجربه کردن نوعی وضعیت به نام در دسترس بودن پاورچین هستند.»

او ادامه داد: «اجرای اقداماتی که تا حدودی مرز بین زندگی کاری و غیرکاری افراد را بازگرداند، قطعاً برای کارمندان و کارفرمایان یک چیز مثبت است، به‌ویژه در صنایعی که تلاش می‌کنند کارگران جدید استخدام کنند.»

این قانون استرالیا که در ماه فوریه تصویب شده، از روز دوشنبه پیش برای شرکت‌های متوسط و بزرگ لازم‌الاجرا شد. آنا بوث، رئیس سازمان عدالت اداری در استرالیا توصیه کرد که در اعمال قانون جدید باید یک رویکرد عقلانی اتخاذ شود. او در بیانیه‌ای گفت: «این سؤال که چه چیزی منطقی و چه چیزی غیرمنطقی است به شرایط بستگی دارد. صادقانه بگویم، این مسئله‌ای مربوط به بهداشت روانی است؛ مردم برای ارتباط با خانواده و به خاطر زندگی شخصی خود باید از کار جدا شوند. از جمله عوامل تعیین‌کننده در معقول بودن تماس میتوان به هدف تماس، ماهیت نقش کارمند و این نکته اشاره کرد که آیا کارمند برای ساعات کار اضافی یا در دسترس بودن، حق الزحمه دریافت می‌کند یا خیر.»

آنتونی آلیانیزی، نخست‌وزیر استرالیا از این اصلاحات قانونی که توسط دولت چپ میانه‌روی او از حزب کارگر انجام شد، استقبال کرد. او به شبکه ملی استرالیا (ABC) گفت: «ما می‌خواهیم اطمینان حاصل کنیم همان‌طور که مردم ۲۴ ساعت در روز دستمزد دریافت نمی‌کنند، نباید از آن‌ها انتظار داشت که شبانه‌روز هم کار کنند.»